

Hirdetmények.

előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intézendők.

Bérmertelen levelek csak ismert kezektől
fogadtattak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELYPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre
postán küldve:

Egész évre - - - - - 10 frt - kr.
Félévre - - - - - 5 frt - kr.
Negyedévre - - - - - 2 frt 50 kr.
Egy órára - - - - - 1 frt - kr.

Hirdetési díj:

Öt hasábos petitsor egyszeri beiktatásáért 5 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitlár 4 hasábos petitsorért 20 kr.

Hirdetést vagy reklamat magában foglaló
újdonság sora 50 kr.

XVIII. évfolyam 1891.

Debreczen. Szombat, Január 24.

17. szám.

Simor János.

Debreczen, január 24.

A kálvinisták Rómája Debreczen is
megdöbbenve fogadja a gyászhirot, hogy
Simor János hercegprimás, a román
katholikus egyház magyarországi főpász-
torja, meghalt.

Nemcsak az egyháznak, volt ő kima-
gasló alakja, de előkelő helyet foglalt el
Magyarország történetében is.

Ó volt az, a ki királya fejére tette
fel a koronát, midőn alkotmányunk helyre
állított. Ezzel mintegy áldását adva a
kibékülésre, mely a nemzet fiait és a ki-
rály között létrejött.

Simor János a béke apostola volt, s
szavaiából, tetteiből mindig a békeszeretet
sugárzott ki. Ezért tisztelte és szerette
őt a haza minden fia valláskülömbőség
nélkül, s ezért gyászolja halálát a kálvi-
nista Debreczen is.

Mint szegénysorsu, tandíjmentes nő-
vendék kiűzötte felmagát a magas polcz-
ra, hol a királyi felségnek, egyháza fér-
fiainak s a nemzetnek egyaránt kegyeltje
lett. És az ő fénye, dicsősége, a fárad-
hatatlan munkának dicsősége.

A pompát, hivalkodást megvetette és
sohanem kerülte a feltűnést; mintha nem
is a feje lett volna egyházának, hanem
csak hű szolgálója.

Áldás kíséri Simort az ő sírjába, s
híre élni fog a történe- lapjain és az
emberek lelkében.

Az ősi magyar koronázó városban, Szé-
kesfehérváron 1813. augusztus 23-án szüle-
tett Simor János, a római kath. egyház bi-
bornoka s Magyarország hercegprimása, Atyja
Simor Antal, értelmes iparos volt, ki kevéssel
azelőtt vette el Fejes Teréz, győri szármá-
zású nemes asszonyt, s a házasságból, mely
több gyermekekkel bőven lett megáldva
született János. Első nevelését családja köré-
ben nyerte, mely gondos volt minden tekintet-
ben s különösen vallásos színezettel bírt.
A gyermek szülővárosában végezte elemi
iskoláit, valamint a gimnázium négy első
osztályát s már akkor fejtűnt élénk szellemé-
vel, a könyvek s általában a tudomány
iránti érdeklődésével. Jóságossága már akkor
is szembetűnően nyilatkozott s szüleitől ka-
pott aprópénzt mindig a szegények közt osz-
totta szét. Límbeok kanonok, ki el-őjárt a
Simor-családnak, akkor azt mondta róla:
„Jó fiu ez a János, de pénze sohasem lesz,
mert mindenét elosztogatja.”

A sokat ígérő fiut a szülők csakhamar
Budára küldötték, hogy ott végezze a gim-
názium ötödik és hatodik osztályát s e közben
a német nyelvet is elsajátítsa. Amint a VI.
osztályra lépett, azon óhaját fejezte ki
anyja előtt, hogy papi pályára akar lépni.
Szülei nem szívesen vették e hirt, de a fiu,
nem akart engedni s 1828-ban maga ment
Esztergomba, hogy az érseki papnöveldebe
való felvételét szorgalmazza. Szívének hő-
vágya szent, 17-én teljesült. Rudnay Sándor
érsek felvette őt a szemináriumba. Tanulmá-
nyait ezután Pozsonyban és Nagy-Szombatban
folytatta s ez utóbbi helyen vette föl 1831-ben
a kisebb egyházi rendeket, mire csakhamar
Bácsba a Pázmáneumba küldötték, hogy ott
az egyetemi tanfolyamot végezze. Bécsben
négy évet töltött s igen jó sikerrel végezte
tanulmányait.

Pappá 1836. október 28-dikán szentelte
Ürményi Péter segédpüspök s az új pap első
szent miséjét szülővárosában, Székesfehérvá-
ron, mondotta 1836. nov. 5-én egész családja
jelenlétében. A következő évben Pestre jött,
hogy a Terézvárosban mint segédlelkész mű-
ködje. Ezzel kezdődik nyilvános papi pályája,
mely őt végül az ország legfőbb egyházi
egyházi székébe vezette. Mint terézvárosi
káplán, buzgalommal és szép szószóki tehet-
ettségével vonta magára Kópácsy József
herceg primás figyelmét, Gyakorlati műkö-
dése azonban nem vonta el a tudományoktól.

A legnagyobb szorgalommal készül a hit-
tudományi szigorlatokra s több tárgyból Bécs-
ben kitűnően vizsgázott. — Két és fél évi
káplánkodása után érseke, ki folyton figye-
lemmel kísérte működését, a budapesti egyetem
bölcseleti karánál fennállott hittani tanszékre
s egyszersmind helyettes egyetemi tanszék-
nevezte ki. Mindkét állását oly fényes siker-
rel töltötte be, hogy már 1840. július 31-én
a bécsi Pázmáneumba helyeztetett át tanul-
mányi felügyelővé. — Ez állásában nyerte
a bécsi egyetemen a hittudományi tudori
rangot.

Két évvel később ismét visszatért hazá-
jába. Bajna magyar helyiségben 1842. július
24-én plébános lett s ez állást négy évig
viselte, miközben az egész falu legbensőbb
ragaszkodását nyerte meg. A későbbi elválás
után is mindig szeretettel csüggték egymáson
a pásztor és nyája, s 1875-ben Simor — ak-
kor már hercegprimás — kilenczezer forinton
szép iskolát építtetett a bajnaiaknak, tem-
plumokat kibővített s rokonszenve sok más
jelével tüntette ki a falut, melyben munkás
férfikora négy esztendő-jét töltötte.

Simor 1882. jun. 29-én ünnepelte 25 éves
jubileumát annak, hogy az apostolok utódjai
közé emelkedett: 1867-ben nevezte ki őt 6
felsége győri püspökké. A papi és emberi
erényei, tudománya és műveltsége által egy-
aránt kitűnő térftu, minden tekintetben méltó-
nák bizonyította magát arra, hogy a híres
győri püspökök nyomdokaiba lépjen. Hívei
csakhamar felismerték benne a Krisztus szerint
való egyházfejedelem és úgy megszerették,
hogy tiz esztendő múlva alig tudtak megvágni
tőle. A szeretet küönben köcsösbe ment, mert
Simornak is nehezére esett a távozás 1867-ben
és ő maga írta anyjának, kihez mindig fiui
tisztetettel és szeretettel ragaszkodott: „bizony
szívesebben maradnék Győrött, de hát ő fel-
sége parancsol velem.” Szónoklati itt is oly
népszerűek voltak, hogy mikor prédikált, alig
lehetett beférni a templomba. Az egyházmegye
anyagi viszonyait úgy rendbe szedte, hogy
megtízszerezte a bevételeket. Iskolákat alapí-
tott, a papok fizetését javította, templomokat
(köztük a győri székesegyházat 60.000 forinttal),
egyházi emlékeket, festményeket, edényeket,
rubákat restauráltatott stilszerűen, az egy-
házi művészet követelményeinek megfelelően.
A királyi győri püspöksége idejében nevezte
ki Simort v. b. t. tanácsnag. 1857-től 1867-ig
egész sereg egyházi értekezése jelent meg az
insbrucki „Archiv für kath. Kirchenrecht“
folyóiratban.

1867. jan. 20-án szünet meg győri püspök
lenni. Ő felsége ekkor nevezte ki az érdemes
főpapot esztergomi érsekké és Magyarország
hercegprimásává az 1866. okt. 19-én elhunyt
Seytovsky János utódjává; február 22-dikén
Rómában preconisátott és május 16-dikán
elfoglalta érseki széket Esztergomban; május
24-én vette át a nagy egyházmegye kormány-
zását, melyben 500 plébánia és 45 esperesi
kerület van.

Midőnjárt érsekségének kezdetén történelmi
esemény tette emlékeztető Simor János pri-
másságát. 1867. jun. 8-án koronázta magyar
királylyá I. Ferenc József ő felségét, egész
Magyarország lelkesült örömrivalgása között.

Hogy Simor micsoda szolgálatakat tett
egyházmegyéjének, azt itt mind fölsorolni
határos a lehetetlenség. A szegény papok
sorsa mindig szívén fektűtt, mióta módjában
állt segíteni rajtuk; mint esztergomi érsek
sem feledkezett meg róluk és fejedelmi ala-
pítványokkal adta annak bizonyosságát. Az
egyházmegye zilált anyagi viszonyait erély-
lyel és nagy munkával teljesen rendbe hozta,
ugy hogy az esztergomi egyházmegye álla-
potát a „földiekben” is mintaszerűnek mon-
dhatjuk. Amit a nevelésügyért áldozott, az
810,000 fokra rug.

De Simor nemcsak kitűnő egyházfejede-
lem, hanem művelt és bőkezű Maecenás és
Amateur is. Az esztergomi basilica építését ő
fejette be órlási áldozatokkal, s az érseki
palotát egészen ő építtette. Ebben a palotá-
ban egész muzeumot gyűjtött össze; az 50,000
kötetere rugó könyvtáron kívül van itt nagy-
szerű képtára és metszet gyűjteménye, van
becses egyházi szerekből álló drága régiség-
tára; van kiváló becsű régi szövet- és eszke-
gyűjteménye; van fejedelmi pompával ékeskedő
ritka díszmunkákból, óriási illusztrált kiadá-
sokból, képtárák és műkínészek másaiból álló
díszmű-gyűjteménye; van különféle művészeti
specialitásból álló ritkaságtára.

A szt. István kápolna és a Bakács-ká-
polna stilszerű helyreállításával és restaurá-

lásával drága műemlékeket nyert Esztergom
és az egész ország. A drégeli emlék szintén
Simor Maecenásságát dicséri. Hát az eszter-
gomi székesegyház műkínészei, melyekben
százerek fekszenek! Még az a könyv is, mely-
et ezekről a kincsekről kiadott, műértékkel
bir és 5000 frtba került.

A „Monumenta Ecclesiae Strigoniensis”,
melyet szintén Simor adott ki, nagybecsű
szolgálatot fog tenni a magyar történet
írásnak.

Simor János halála tegnap reggel fél-
nyolcz óraker következett be hosszu vívódás
után.

A halálozás hírére összegyűlt az egész
káptalan, élén Mayer István püspökkel, báró
Hornig veszprémi püspök, Csernoch iroda-
igazgató, Vargha Dezső érseki tollnok, az
érseki tiszti személyzet stb. és mély fájdalom-
mal s könyhullatva mondták imák az átszel-
leműlt főpásztor lelki üdvéért.

A nagy harang bánatosan rezgő érczes
hangjára egész Esztergom gyászba borult.
Csernoch irodaigazgató Mayer püspök-
kel egyetértőleg rögtön megtáviratozta a le-
szójtó gyászhirot a szérlőzsa minden irányába,
a pápának, a királynak, az összes főpapok-
nak, Gaímberci nuncziusnak, a kormányznak
az ország minden részére és a külföldre.

A temetés e hó 28-án szardán d. e. 10
óraker lesz a primási palotából, melynek a
főutczára nyíló földszintes pompás dísztermé-
ben lesz a ravatal föllállítva. A primási pa-
lotától a bazilikába fölvezető hosszu ut óriási
hőtömegének eltávolítására Reviczky Győző
főszolgabíró megtergette a szükséges intéz-
kedéseket. — A temetésre várható nagyszámu
idegenek nagy része a kanonokok házaiban
és magánosoknál lesznek elszállásolva. A köz-
lekedés ma még. hála a nagy hidegnek, a
hőmezőhöz hasonló mélyen befagyott Dunán
történik szánon és kocsin a félóránnyira fekvő
Esztergom-Nána állomástól, de olvadás ese-
tében minden tekintetben nagy zavartól kel-
lene tartani.

A primás hálószerájába, a melyből immár
örökre elköltözött, a Dunára néző gyönyörű
kilátást nyújtó első emeleti belső lakosztá-
lyához tartozik. Ez a lakosztály áll: a kis
elfogadó tereméből, a primás egyedül dolgozó
szobájából, hálószerájából és az ezzel szom-
szomszédos gyűnevezett téli kápolnából, hol a
hideg időjárásban szokott volt misézni. Az
ablakokból, mint már említettük, a Dunára
nyílt kilátás és az ablakok alatt ama kis
kert nyílik el, melynek havazás utain tett a
primás vasárnapi végzetes, utolsó sétáját.

A szobák falai műbecsű szent képekkel
vannak borítva, a butorozat aránylag egyszerű.
A hálószerájában sekély hálókülfében áll az ágy.
A fülke egészen a hercegprimás utasításai
szerint készűtt, teljesen fénydészkákkal van
borítva és eltolható barna függönyvel lég-
huzammintesen elzárható. Az ágy fölött egy
tisztos matróna arczképe függ. Ez a kép a
hercegprimás 87 éveskorában elhunyt édes
anyját ábrázolja egy évvel halála előtt. —
A hálószerájában egyéb butorzata a legszüksé-
gesebb butordarabokra szorítokzik, de főhely
van engedve az imazsámolyoknak és egy bre-
viáriumtartónak, a mely mellett az elhunyt
még az utolsó napokban is ájtatoskodott.

A meghaldogultat a halál iszonyuan
elvátoztatta. Betegsége alatt az utolsó per-
czig tiszta, derűlt szem és az elég élénk arcz-
szin nem sejtette, hogy oly közel a vég és
néhány pillanat múlva az egész arczon ijesző
sárgaság omlott el és az oly életerős, paranc-
soló alak összeesett.

Mater Remigia és Vincencina nővér, s
család nő-tagjai, megmosdatták és felöltöztet-
ték a holttestet, de még nem végelesen,
minthogy a családtagok ez óráig nem hatá-
rozták el, hogy a sziv kivételéssé és a test
bebalzsamoztassák-e; csak ha ez megtörténik,
jógészségi állapotoknak, és egészséges

fogják végleg felöltöztetni teljes püspöki or-
nátusba, még pedig amaz öltöny-darabokba,
melyeket a jubileumi ünnepélykor viselt.

Esztergomban rendkívül megható, nagy
és fájdalmas meghatottság. Mindenfelé gyász-
koszoruk rendeztetnek, a kereskedők gyász-
kirakatokat rendeznek, a megyei és városi
notabilitások gyász magyar díszruháról gond-
oskodnak, az összes harangok zugnak, a
papság és az apácák buzgó imákba mélyed-
nek és az az általános aggodalmas suttogás
hangzik:

— Elköltözött az utolsó herceg-primás,
a ki Esztergomban székel!

Simor hercegprimás végrendeletét teg-
nap délelőn tizenkét óraker felbontották. E
szerint a bibornok-érsek vagyonát három
egyenlő részben a rokonok, a főkáptalan s a
szegények közt osztotta meg. A végrendelet
értelmében a szolgazemélyzet egy évi fizetés
és tisztességes évdíjat kap. Összes ezüst kész-
letét Teréz nővérére hagyta. Rajner, Csernoch
kanonokok, Machovich és Scheda Ernő udvari
papok szintén örökölték, ugyszintén az apá-
czák és ferenczrendiek, a végrendelet végre-
hajtói, Váci Ambrus uradalmi főtiszt, Mészá-
ros Károly uradalmi ügyvéd.

Népszámlálás Debreczenben.

Debreczen, jan. 24.

Ha a népszámláláshoz fűzött remé-
nyeink valósulnak, most dicselkedve ezt
a hangzatos czímet írjuk cikkünk fölé:
60000. Amde a megközelítő adatok
összegezéséből kitűnt, hogy vermes remé-
nyeket tápláltunk és a népszaporodás
nem igazolja azt a rohamos fejlődést,
melyet Debreczenről az utolsó tiz év
alatt föltételeztünk. — A hatvan ezer lé-
lekből harmad fél ezer hiányzik; ugy
hogy az „Alföld metropolisá”-nak polgá-
ri népessége még most is alig éri el az
58000-et; s jó lesz ha a végleges örd-
szeszámítás nem fog ennél kisebb ered-
ményt megállapítani.

Részletek, melyekből a legtöbb ta-
nulságos consequentia vonható le, nem
állanak előttünk s maga a rendelkezé-
sünkre bocsátott néhány szám sem eléggé
alkalmas arra, hogy érdemleges kritikába
bocsátkozzunk; mindazáltal nem véltünk
időelőtti munkát végezni, ha kifejezést
adunk a benyomásoknak, melyeket reánk
ezen első megközelítő számok gyakoroltak
és ha papirra vetjük a nyilvánosságra
hozott eredmény fölötti elmékedésünket.
Lehetnek olyanok, a kik ezt az
eredményt kielégítőnek, normalisnak tart-
ják, a mely körülbelül megfelel az or-
szág átlagos népszaporodásának. Még
olyanok is találkozhattak, a kik ugy
gondolkozhattak, mint a Madách eszki-
mói és a miatt panaszkodnak, hogy
már is sok az ember és kevés a fóka.
A kik így okoskodnak, azokkal nem ér-
demes szóba se állani.

Minket erősen lehangolt a népössze-
írás eredményének első híre. Annnyival
inkább, mivel egyidejűleg olvastuk, hogy
több nagy vidéki város népessége arány-
lag kedvezőben gyarapodott. Már pedig
Debreczen növekedését nem a falvak,
nem a földmivelő vidék fejlődésével kell
összehasonlítani, hanem mértékűl ama vá-
rosok veendő fel, a melyek ép ugy mint
Debreczen, ipari, kereskedelmi műveltségi,
közigazgatási jelentőségű birnak.

Falvakon és pusztákon a népesség
szaporodása önmagából történik, termé-
szetes uton, kedvező születési s halálo-
zási viszonylatok utján, a mi közjólétnek,
jógészségi állapotoknak, és egészséges

társadalmi életnek a következménye. Ily módon kizárólag mezőgazdálkodással foglalkozó községek is érhetnek el évente 2-3% népszaporodást, a mire örvendő példát mutat Kis-Kun-Félegyháza.

A városok lakosságának gyarapodását a természetes szaporodáson kívül az a vonzó segíti, melyet részint a városi élet kellemei, részint a város számtalan keresetforrása gyakorolnak a vidékre, országokra és egész országokra. Minél kellemesebb lakóhelyül szolgál valamely város, minél fejlettebb ipara és kereskedelme van, annál sürűbben öntölenek oda az emberek munkakeresés és letelepedés végett.

A városok népességének gyarapodása tehát e két tényezőben gyökerezik, keüvező egészségügyi viszonyok és virágzó ipar-kereskedelem.

Ugy, hogy egészséges vidék, egészséges lakások, fejlett ipar és kereskedelem, valamint népszaporodás mint ok és okozat kapcsolódnak egymáshoz.

Épen ezért nem üres, hiábavaló az az öröm, melylyel a hazai magyar sajtó naponta jelzi, hogy Szeged, mely pedig máig sem heverte még ki teljesen az 1879-dik árvíz pusztításait és Temesvár 17-17, Arad 18, Szabadka 20, Miskolc 24, Nagyvárad, az egész országban legrosszabb halálzási adatokat, szolgáltatotta Nagy-Várad 24, Fiume 30, Budapest 37 % -kal népesebb.

Ezekkel szemben Debreczen népessége 10 év alatt 51122-ről 57463-ra szaporodott, a mi évente 1.24% gyarapodásnak, az egész időt véve pedig 12.4 % -nak felel meg.

Az elsorolt városokhoz képest ez csekély gyarapodásnak tekinthető és nem lehet belőle következtetni sem az egészségügyi viszonyok javulására, sem az ipar- és kereskedelemnek gyorsabb tempóban, nagyobb arányokban való fejlődésére. — Sőt a mutatkozó 6341 főnyi szaporulat az 1871-től 1881-ig terjedő időhöz képest nem javulást, hanem figyelemre méltó hanyatlást jelent. Mert ama 10 év alatt 6591 volt a szaporodás vagyis évente 1.42%.

Ha egy fontos tényezőt, tudniillik a születési és halálzási esetenek egymáshoz viszonyítva nem vennék figyelembe, azt kérdezhetnénk: hát semmi, vagy ennyire csekély befolyást gyakorolt Debreczen népességének számszerű gyarapodására a múlt évtizednek e ég kedvező közgazdasági folyamata? a debreczen-büdszentmihályi vasut felépítése? a dohánygyár felállítás? és még néhány kisebb ipartelep létesítése?

De mi rá akarunk mutatni arra a fontos tényezőre, melynek szomorú eredménye nagy tanulságokat rejt magában. — Okuljon belőle hatóság és közönség. Lássá mind a kettőt, hogy van egy tér, melyen a köteleességek, a javítások, az orvoslások és alkotások halmaza vár mindaktőrtőre.

Lássuk, hogy a természetes, az önszaporodás mennyivel járult 10 év alatt az 1891. jan. 1-jén talált 57500 főnyi népességhez!

Az adatokat 1882-től kezdve sikerült beszerezniük.

1882-ben 361, 1883-ban 196, 1884-ben 418, 1885-ben 152, 1886-ban 21, 1887-ben 342, 1888-ban 201, 1889-ben 576 és 1890-ben 332 multa felül az élve születések száma a halálzásokét. Vagyis ezen kilencz év alatt természetes uton összesen 2599 fővel, azaz 5% -kal szaporodott a népesség — Egy évre átlagosan 288 főnyi szaporulat esik, a mi % -okban kifejezve 0.5%.

Ezen számok igazolják, mily sürű lehet a halálzás Debreczenben, mily sok emberélet pusztulhat el nálunk járványos betegségek, egészségtelen táplálkozás, szülei mostoha bánás mód következtében. A közel-bbi 10 év közül nincsen egy, a melyben járványos betegségek, vérhas, hagymáz, himlő, kanyaró, difteritisz, gazdagon ne arattak volna, főképp a gyermek nemzedék soraiban.

Számok igazolják, hogy az egy éven aluli gyermekeknek fele elpusztul veszületett gyengeség, görcsök és bélszékelyesség miatt és a halálesetek 48-52% -a minden esztendőben az öt éven aluli lévő gyermekekből teik ki.

Mi hát a teendő? Mi új eszközök kellenek?

A szegényebb néposztály számára módok teremése, hogy egészségesebb lak- és táplálkozási viszonyok közé juthasson.

Az orvosi gyógykezelés népszerűsítése. Jó ivóvíz, olcsó népfürdők felállítás. Jó és teljes csatornahálózat. Bölcsődék és gyermek menhelyek. Közkeretek szaporítása. Mindenek felett az ember élet értékének nagyobb becsben tartása. Több értelmesség a népben. — Erős energia, széles látkör, alkotásokra kész tevékenység a hatóságban és végül pénzégek egyszerű pénz a kasszában.

Ugy hangzik talán ez, mint a jövő zenéje? Nem; csak akarni kell, sok megvalósítható belőle már a közel jövőben.

Fentebb kimutattak, hogy Debreczen népességének belső szaporodása alig tesz harmadfeleztet; a 6341 főnyi növekedési öbbletből tehát körülbelül 4000 külső szaporodás. Ennyi az, a mivel kívülről beköltözés által gyarapodunk.

Ez mindenestre vizsgálatóbb adat, mint a mit a születések által való szaporodás szolgáltat.

De vajjon nem lehetett volna ez is több?

Vajjon nem keletett és nem lehetett volna-e a donanyáron kívül más nagy iparvállalatot is állítanunk!

Nem lehetett volna-e vasuti üzletvezetésben és királyi táblán kívül más, több productív erővel bíró intézményeket is meghonosítanunk?

Ertük meg valahára, hogy a városok felvirágzására ipar és kereskedelem minden masnál hatalmasabb horderevével bír.

Forralom emelkedését és közjólét gyarapodását elsősorban ne hivatalok összehalmozásától várjuk. — Mert azok a városok fejlődnek, és nép-szednek leg-erősebben, a melyeknek sikerült egy-egy nagy, vidék gazdasági központjává lenni.

Igyekezzünk úgy fehasználni a szaporodó forgalmi eszközöket, hogy azok a szél rózsza minden irányából mint vére-erek a szívbe, fussanak össze Debreczennél.

Eddig kétségbejítően lassu volt Debreczen népességének szaporodása. Száz év alatt kétszereződött csak meg. — Ezután, ha elmaradni nem akarunk a városok versenyében, a szaporodásnak gyorsabbnak kell lenni, hogy hamar érjük el a 60, a 70, a 80 ezeret.

A kir. táblák elnökei. A hivatalos lap tegnapi számában hozza a király kéziratát, melylyel a 1890. XXV. t. -ozikk alapján szervezendő ítélőtáblákhoz elnököltek, kinevezte a budapesti ítélőtáblához: Vajkay Károly jelenlegi budapesti ítélőtáblai elnököt, a debreczeni ítélőtáblához: Puky Gyula curiai bírót, a győri ítélőtáblához: Erdelyi Sándor budapesti ítélőtáblai elnököt, a kassai ítélőtáblához: O b e r s c h a l l Adolf jelenlegi marosvásárhelyi ítélőtáblai elnököt, a kolozsvári ítélőtáblához: B e r c e l l y Jenő budapesti ítélőtáblai tanácselnököt, a marosvásárhelyi ítélőtáblához: E l e k e s Pál curiai bírót, a nagyváradai ítélőtáblához: Z á d o r Gyula igazságszolgálati tanácsost, a bécsi ítélőtáblához: B a s k o v i t h István budapesti kereskedelmi és váltótörvényszéki elnököt, a pozsonyi ítélőtáblához: L e h ó c z k y Kálmán curiai bírót, a szegedi ítélőtáblához: S é l l e y Sándor curiai bírót, végül a temesvári ítélőtáblához; P a i s s Andor budapesti ítélőtáblai tanácselnököt.

Országgyűlés,

Budapest, jan. 22.

Számos becses szónoklatot termett ma is a kisdudóvási törvényjavaslatot a képviselőházban.

Az első védője a javaslatnak S p ó n e r Andor volt, ki után B e r z e v i c z y Albert államtitkár mondott igen szép beszédet, melyet minden párt éléken helyezett. A nemzetiségi vezetőiakkal szemben megjegyezte Berzeviczy, hogy erőszakos magyarosítás sem a kormány, sem a törvényhozás sohasem kezdeményezett s ha a nemzetiségek testvérekül akarnak tekinteni, vonják le a testvéri viszony consequentiáit is, melynek elsős az, hogy a testvérek megértésük egymást s azért kell, hogy legyen egy közös nyelvük, mely csak a magyar lehet.

F e n y v e s s y Ferencz szólott ezután ép oly melegséggel a javaslat mellett, a mily élésséggel a javaslat támadóival szemben. S c h w a r c z Gyula számos új szempontot tudott a vitába keverni. Igen érdeke-

sen és találon jellemezte Schwarz azokat a specialis viszonyokat, melyeknél fogva Magyarország keüytelen az állam beleavatkozni abba, a mi másutt a társadalom munkája, a kisdudóvába; mert a magyar társadalom, midőn a cultura és humanitás érdekeiről van szó, csak alig egy-két száz vagy ezer embertől áll.

C s á k y Albin gróf közoktatási miniszter szólott föl ezután, hogy az eddig elmondott beszédekre reflectáljon. Kijelentette Csáky gróf, hogy Mocsáryval és Tiltshessel, mint a kik a magyar nyelv terjesztésének jogát tagadták, sohasem fog egyetérteni. Ezek az urak a nyelv terjesztésének jogát csak a nemzetiségeknek akarják megadni s megtagadják a magyar nemzetől, a magyar államtól. A „föhászszéri ima“ ellen föihozott ellenvetéseket nem képes megérteni, mikor az egyik felekezethek dogmaticus föifogásába sem ütközik. Mindazonáltal, hogy ha a részletes tárgyalás során oly módóráss nyujtatnák be, mely a felekezetek értekenységét úgy elégitené ki, hogy a törvényjavaslat intenciói sértetlenek maradjanak, úgy ezt hajlandó föntölni venni, mert a vallásos érületet semmi körülmények között sem kívánja sértetni. A miniszter beszédét minden párttól éléken megéjenezték.

Végül M a d a r á s z József beszélt föként nemzeti szempontból a törvényjavaslat mellett.

Budapest, Jan. 23.

A kisdudóvási törvényjavaslat általános vitájának ötödik napján az első szónok D e g e n Guszta volt, ki a hazaitános ügyeime között vedelmelte a törvényjavaslatot. Utána H e r m a n n Ottó kijelentette, hogy a magyarosítás érdeke miatt elfogadja a javaslatot, s élésen megtamadtá beszédében a nemzetiségi fölszólásokat. Gyöngy Endre az ellen harozott, hogy a felekezeti szellemet a kisdudóvába bevigyük s kárhoztatta azt is, hogy megnekedtessék óvónak és óvónoknak felekezeti szellemben való képzése.

Az elnök ezután az általános vitát bezártá s H a g a r a Viktor előadó megtartotta zárbeszédét.

Szavazásra kerülvén a sor, mondhatni az egész haz elfogadta általánoságosa a törvényjavaslatot, csak néhány száz képviselő szavazott ellene.

Szünet után kezdét vette a részletes tárgyalás. A javaslat címében M o c s á r y Lajos bátorságot vett magának arra, hogy nemzetiségi „elvit“ szeloztesse. Méltó büntetését azonban rögtön megkapta: C s á t á r Zsigmond leczekertette meg a hazafiságból. A mit Csátár elevenen hagyott Mocsáryból, azzal B e t h y Ákos végezett.

Ez incidens egész kis nemzetiségi vitát támasztott, melyben T i s z a Kálmán is felszólalt általános ügyeime között. Védelmébe vette kisdudóvási törvényjavaslatot a nemzetiségi tulzók támadásai ellenében s igen finoman distinguálta az 1868-iki nemzetiségi törvény intencióit, hogy a nemzetiségek anyanyelvének kellő kimérese mellett biztosítsák a magyar állam és ennek hivatalos nyelve, a magyar.

Napi hírek.

Tájékoztató.

Keresselypálya a Margit-fürdőben és a Nagyerdőn nyitva reggel 6-12-ig.
Múzeum a kollegiumban nyitva van vasárnaponként 10-től 12-ig délutól.
Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pénteken 11-től 12-ig.
Nyilvános olvasóterem a kollegiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 2-7-ig.
Jan. 24. Csiszmadia ifjak bálja.
Jan. 25. Értekezlet a vágóhidt gyűlésben.
Jan. 24. Asztalos ifjuság bálja a Bikában.
Jan. 25. Jogász és tisztviselői kör közgyűlése.
Jan. 25. Az iparos kör bálja a Bika szállóiban nagytérmenben.
Jan. 29. Városi közgyűlés.
Jan. 30. Pincézert egytel közgyűlése.
Jan. 31. Számunkérő szék a városházán.
Jan. 31. Csiszmadia ifjú mesterek bálja.
Febr. 1. Iparos ifjak önk. kör közgyűlése.
Február 1. Az E. M. K. E. bálja a Bika szállóiban nagytérmenben.
Febr. 7. Evang. filigrégyűlést theasztélye a Bikában.
Febr. 7. Kómvészek bálja.
Febr. 10. A függetlenség kör bálja.
Febr. 14. Szabadelvű párt bálja a Bikában.

— Gróf Zichy Géza jubileuma ügyében a délután fél négy órára rövid értekezletet hívott össze Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester úr. — Legközelebb megtartatik már a nagy rendező bizottság gyűlése is.

— A debreczeni kir. tábla elnökévé, a mint azt előre jeleztük, P u k y Gyula curiai bírót nevezte ki Ó Felsége s az erről szóló kinevezést a hivatalos lap tegnapi száma hozta — Debreczen város közönsége nevében előre is a legmelegebben üdvözöljük királyi táblánk első elnökét. Ismerőseink közül Z á d o r Gyula, bár inkább Debreczenbe öhajtott volna jönni, — Nagyváradra, B l a s k o v i c s István pedig, a ki földink, Pécsre neveztetett elnöké. — Ó maga is oda szeretett menni, miután neje baranyamegyei.

— Királyi táblai kinevezések. A hivatalos lap közli a királyi táblai elnökök kineve-

zését. Ezzel kapcsolatosan nem egy verzió kering a bírák kinevezéséről is. Így Debreczenben széltere beszélt dolog, hogy a debreczeni tekintélyes ügyvéd karból is egy-két kitünő gyakorlati jogász fog a felállítandó királyi táblához kinevezetni, legújabbán pedig Dr. Karsa István jogtanár, ez időszerűtlen akadémiái igazgató királyi táblái bíróvá kinevezetése terjedt el. Dr. Karsa kiváló képességű jogtanára jogakadémiáknak, kinek kinevezésével az igazságszolgáltatás és jogtudomány nyerne, és szép elismerés nyujtanék az alapos tudomány professzor érdemeinek. Annyi tény, hogy Dr. Karsa kinevezetésének híre már is általánosan rokonszevel fogadtatott ugy a jogász körökben, mint egyébutt is.

— Simor János halála alkalmából a debreczeni kath. templomban ünnepélyes gyászmeleg fog tartatni, a melynek ideje azonban mindaddig nem állapítható meg, mig az erre vonatkozó értesítés meg nem érkezik.

— Tanácsülés volt ma a városházán. A jövő héten, csütörtökön tartandó közgyűlés fontos tárgyait készítette elő ezen ülésében a tanács.

— A debreczeni izr. elemi iskolások ezennel figyelemzetté azon szüloket, kiknek 12-15 éves leánygyermekük más iskolába nem járnak, hogy az izr. elemi iskolában levő ismetloiskolába vasárnap és szerdán d. u. annál inkább elküldjék, mert Hajdumegyem. k. tanfelügyelője, ngy. Kis József ur az iskolások közönségére tette, hogy az ismetloiskolába nem járók neveit a városi rendorkapitánysághoz haladéktalanul áttegye.

— Díjmarsóklés élő baromfi küldeményekre Mint a magyar királyi államvasutak igazgatóságát értesítünk, a kereskedelmiügyi miniszter ugy a baromfiényszókt, mint a főváros köünynebb élelmiszere érdekeben a mult évben fönnállott ama kedvezményt, mely szerint a Budapestre rendelt élő baromfi-küldemények a rendes teheraru díjtetelek mellett gyorsárunkat szantították, ez evre nemcsak megújítottá, hanem általánosítottá is ugy hogy most e majdnem 50%-os merseklésnek megfelelő kedvezményben a vidéki városok, köztük Debreczen is részesülnek.

— Az Országgyűlési Napló szerkesztőjévé Péchy Tamas, a képviselőház elnöke, dr. Szádeczky Lajos egyetemi magántanárt, magyar tudományos akadémiái levelező tagot nevezte ki.

— Felhívás a háztulajdonosokhoz. A Hivatalos közöny tegnapi száma a királyi táblák elnökeinek kinevezését meghozta, s igen valószínű, hogy táblai bírák és egyéb táblai hivatalnokok kinevezése legközebb folyó év február hó első napjaiban meg fog történni; minak folytán a városi hatóság tegnap délután e tárgyban tartott értekezleten, részint a város lakossága, részint pedig a kinevezendő táblai bírák és hivatalnokok iránti figyelemből, elhatározta, miszerint a városban levő üres lakások, ameyekben 50-60 lakásra szükség lesz, mielőbb összeírassanak. A fentebb emittett határozat alapján tehát felhivatik a város lakossága, hogy jelenleg üresen álló, avagy f. évi május no elséjére üressé válándó lakásokat mielőbb, de legkésőbb 1891. évi Február hó 3 dikáig az illető kerületi rendorkapitányságoknál, és pedig Csapó-Péterfia utcákban Hajdu Gyula, Czegléd-Varga utcákban Béer Kálmán és Piacc-Hatvan utcákban Vegh Gyula rendorkapitány uraknál mindennap a hivatalos órák alatt, d. e. 9-12, — d. u. 3-6 órákban, bejelenteni igyekezzenek. Debreczen 1891. Jan. 24. Az intéző bizottság.

— Elfogott szökevény asszony. Megirtuk volt, hogy Bodi Gaborné szül. Olah Sara nevé asszony, ki gyujtogatás miatt vizsgálati fogásban volt, s kit orvosi megfigyelés miatt a lipótmezei országos tébolydába a helybeli kir. törvényszék rendeletére szállították, — az öt haza kísérő őrmestertől Budapestben a központi indóháznál egy alkalmas pillanatban elszökött. Mint most értesülünk a nevezett orult asszonyt a budapesti rendörség a szökés utáni napon elfogta s egyelőre a szt. János közkörházba helyezte, honnan az itteni fogházba leendő szállítása iránt az intézkedések már megis tétettek.

— Egy egészséges egy egyéves szép kis fiu gyermeket volna hajlandó édes anyja, kinek több gyermekei is vannak s ki nagy nyomorban él, — örökre kiadni. Bővebb felvilágosítást ad özv. Racz József úr vendég utca 3335 sz. a.

— Sétahanverseny tartatik holnap d. u. a Szikszay „Margit“ fürdőjében a következő műsorral: 1. Magyar koronázási induló (új) Strausstól. 2. Nyutány „Essex gróf“ operából Mercadentől. 3. Császár valzer (új) Strauss J-től. 4. Auld jól édes anygalom, dal (új) Abbtól. 5. Egyveleg az „Emérikák harangja“ ozimü operából. 6. Ábránd román dalok és táncok felett Czapektől. 7. Honszeretlet Re-sektől. 8. A házasság örömei s fájdalmai. Vig polka Weisstól. 9. Egyveleg Gasparoneból Millöckertől.

— Új utca nyitás. Három év óta van már tervehben, de egy időben pihentették, hogy a zsákkutczát képező K ö n y ö k u t c z a a Dicségi örökösök tulajdonát képező házasság telek kisajátítása által Meszéná- és Morgó-utczák között megnyitassák. Ezt több utczának a lakosai is kérték, a szépítészeti és

építészeti toltá, csak legközelebb tés is eszé játítandó t vannak raj a mennyit került a ké meg is ol szükség — El

olvastuk, h birtokos, C czen város eljegyezte József nagy kamarai er Szivből üd

— A csaknem m erdélyi és e tes adatok ról. — Mos fenn, hogy örvendetes p e s t fővá szerint 5103 dása is. Tíz külső terüle ezeiótt 7400 j e s népessé a katonaság 52444 a 40 N a g y - k a

— Bő Mackay te egy darab ramavagó é kereskedelel megvásárolt logiai iparm szerdau és mestereknek deknak f. é. fog bemutta magánosok s szerzetesök dozatokról r eskedelmi e Hatvan utca alatt felvírá januar 21. 4

— Öng K á r o l y törtök) esti g és ugyanakk 23-dik száma debreczeni ny

be. Reggel a szabapuc és bezörgete totta ki és egész napot csak este fel hordár beme bor és első hordár nem kapushoz, h széni. Ekke ott Seiczot Hirtelen le Fái Márk m

talta a mé ember nagy két üvegös grammnyi c magához vet val, a mint gére és zava körülménye mór a dugót másinak pe egy órai kit testét bész ruhanezüeke a diplomája

Másik tudós kötelekek f azonban az s most egysz A boldogtala Szép Mária, a kitől azon élt és válóp a válás ügye Sógortával, S ott lakó ne datták a ha hogy eljön f legutoljára Pál gyógyszer volt gyógyszer méreg, mely ban orvosság dezéssel fájó csillapító sze üve g e s é Darmstadtól a melyből Valószínű, h Debreczenbe

m egy verzió
s. Igy Debre-
hogy a deb-
ból is egy-két
a felállítandó
egujabban pedig
ez időszertint
blái bíróné ki-
sa kiváló ké-
ának, kinek
átatás és jog-
merés nyujtat-
esszor érdemei-
arsa kinevezte-
ban rokonszev-
körökbe, mint
almából a debr.
s gyászmissze fog
ban mindaddig
erre vonatkozó
városházán. A
adó közgyűlés
ezen üléseben
emi iskolások
ünet, kiknek
más iskolába
iskolában levő
nap és szerdán
t Hajdumegye
József ur az
hogy az is-
vet a városi
tanul áttegye.
küldeményekre
sütak igazga-
leleményi mi-
keben a mult
nyent, mely
baromfi-kül-
tetelek mellett
ve nemcsak
is úgy hogy
lesnek megte-
rook, közöttük
szerkesztőjévé
enőke, dr.
Antanár, ma-
veező tagot
okhoz. A Hi-
a királyi tab-
noza, s igen
egyéb táblai
obb folyó év
fog történni;
tegnap déla-
eten, részint a
kinevezendő
nti ügye-
varosban levő
lakásra szük-
k. A fentebb
felhivatik a
üresen álló,
ressé valóandó
91. évi Feb-
rüeti readór-
ed-Varga ut-
-Hatvan ut-
pitány urak-
alatt, d. e.
bejelenteni
24. Az intéző
ny. Megirtuk
sa Sara nevű
szgálati fog-
elés miatt a
helybeli kir.
ak, — az öt
en a központi
an elsőközt.
ruit asszonyt
ntáni napon
közökházba
ázba leendő
már megis
éves szép kis
s anyja, ki-
s ki nagy
Bövebb fel-
vendég ut-
holnap d. u.
a következő
induló (uj)
67 operából
(uj) Strauss
m, dal (uj)
k harangja"
k dalok és
zeretet R.
jalmái. Vig
asparoneból
év óta van
tették, hogy
-ut e z a
pező házaz
és Morgó-
több utozá-
pitészeti és

építészeti bizottság javasolta, a hatóság par-
toita, csak a házépítész nem engedte. — A
legközelebről érdekelte utczabeliek némi gyűj-
tést is eszközöltek rá maguk között. A kisa-
játítandó telek nem nagy és rozott épületek
vannak rajta, mégis borsos árt kérnek érte,
a mennyit nem ér meg. Most újból napirendre
került a kérdés, s valószínű, hogy hamarosan
meg is oldják. Összekötő utczára e helyen
szükség van.

— **Eljegyzés** A nagyvárad újságából
olvastuk, hogy Csana k János újhehrtői
birtokos, Csana k József kereskedő, Debre-
czen város nagyérdemű poigarának a fia,
ejjegyzte Jan k Mariska kisasszonyt Jan k
József nagyvárad tekintélyes kereskedő és
kamurai enők szeretetre méltó leányát. —
Szivből üdvözöljük az ifju pár boldogtrigyt.

— **A népszámlálás eredménye.** Az ország
csaknem minden részéből, kivéve a némely
erdélyi és északi határszéli részeket örvende-
tes adatok érkeznek a népesség szaporodásá-
ról. — Most már csak az a kivánság marad
fenn, hogy magyarosodás dolgában is ily
örvendetes legyen az eredmény. — Bud a-
p e s t főváros népessége a hivatalos adatok
szerint 510993. Meglepo S z e g e d gyarapo-
dása is. Tíz év alatt 13210 lélek. Belső és
külső területén 87210 lélek él. (Tíz évvel
előzött 74000 főre rugott a labosság. (E p e r-
j e s népessége 10280 (10138) Kassáé 29196,
a katonaság nélkül (26097), P o z s o n y é
52444 a 4000 fonyi katonaság nélkül (48284).
N a g y - K a r o l y é 13555 (12526).

— **Bőriparosok fiyelmébe.** A Keats és
Mackay tele bormegmunkaó gépekből egy
egy darab tapvarró, bórmasító, talpszajtoló,
ramavágó és rajvágó gépből álló készlet a
kereskedelemügyi m. kir. minisztérium által
megvásároltatván, a budapesti m. kir. techno-
logiai iparmuzeumban minden hétfőn, kedden,
szerdán és csütörtökön a délutáni órákban a
mestereknek, az esti órákban pedig a segé-
deknek f. e. márczius hó végéig gyakorlatilag
fog bemutatni. Ezen gépek ipartestületek és
magánosok által reszletüzetés útján is meg-
szerezhetők s az idevonatkozó beszerzési mó-
dozatokról f. e. február 15-ig az adóírt ke-
reskedelmi és iparkamara hivatalában (N.
Hatvan utca 1445 sz. a.) a hivatalos órák
alatt felvilágosítás szereshető. Debrecczen 1891
januar 21. A kereskedelmi és iparkam. ra.

— **Öngyilkosság a „Bika“-ban.** S z e i c z
K á r o l y gyógyszerész a tegnapielőtti (csü-
törtök) esti gyorsonnattal érkezett Debrecczenbe
és ugyanakkor a „Bika“-ban szánt meg és a
23-dik számú szobában tette le ládáját. A
vendéglőnyibe „Szeicz K. Deés“ jegyzést írt
be. Reggel nagyon sokáig aludt, úgy, hogy
a szobapinczérnek már feltűnt a csöndesség
és bezörgtetett hozzá. Szeicz idegesen utasi-
totta ki és kérte, hogy ne hóbortgassák. Az
egész napot különben csöndben töltötte el és
csak estefelé hivatott egy hordárt. Mire a
hordár bement hozzá, már ideges rángatózás-
ban és elsapadva taláta. Nem szólott és a
hordár nem tudta mitévő legyen és lement a
kapushoz, hogy azzal az ural nem lehet be-
szélni. Ekkor többen felmentek a szobába és
ott Szeiczot már a halállal vívóva találták.
Hirtelen leküldtek a kávéházba és onnan dr.
Fái Márk ment a beteghez és rögtön konsta-
tálta a mérgezést. A nagytermetű, életérés
ember nagy kinok közt vergődött. Az asztalon
két üvegcset találtak, mindenikben egy-egy
grammnyi cocain lehetett, a melyet a haidokló
magához vett. A mérgeket úgy hozta magá-
val, a mint azt a gyárból kiadják. Idegessé-
gére és zavartságára enged következtetni azon
körülmény is, hogy egyik üvegből sem tudta
már a dugót kivenni. Egyikbe belenyomta, a
másiknak pedig a nyakát törte le. Mintegy
egy órai kínos vergődés után meghalt. Holt-
testét beszállították a közkörházba. Ládájában
ruhaneműket találtak, valamint benne volt
a diplomája is. Leveleket nem hagyott hátra.
Másk tudósítónk írja: Szeicz Károlyt rokoni
kötelékek fűzték Debrecczenhez. E kötelékek
azonban az utolsó időben nagyon meglazultak
s most egyszerre ketté vágta azokat a halál.
A boldogtalannak neje debreczeni leány volt,
Szép Mária, néhai Szép Sándor óras leánya,
a kitől azonban néhány hónap óta különválva
élt és válópörben állottak egymással. Tegnep
a válás ügyében a lelkészi hivatalnál is járt.
Sógorával, Szép Lajossal B. Gyulán és ugyan-
ott lakó nejevel tegnap este táviratilag tu-
datták a halálhírt. Nejét ma estére várják,
hogy eljön férje temetésére. A boldogtalan
legutóljára Deésen volt alkalmazásban Roth
Pál gyógyszerészterében. Korábban neki magának
volt gyógyszerteráza egyik vidéki városban. A
mérég, melylyel megölte magát, kis adagok-
ban orvosság, mert a cocaint bőr alá feosken-
dezéselől fájdalom ellen érzéketlenítésre és
csillapító szernek is használják. — De k é t
ü v e g c s e v e l, két grammnyit vett be a
Darmstadtól került Merck-féle cocainból,
a melyből felényi adag is öl. —
Valószínű, hogy öngyilkossági szándékkal jött
Debrecczenbe; habár effél felvilágosító leve-

let nem hagyott hátra. De egy itt lakó só-
gorának mondott annyit, hogy ő nem jön
többet Debrecczenbe. — Hulláját, bár az ö-
ngyilkosság kétségtelen, ma délelőtt felboncolta
dr. Kenéz Gyula kerületi orvos. — Az ö-
ngyilkosnál két pénzes tárczát 4 frt 16 kr.
tartalommal, aranyláncot ezüst órát és szem-
üveget találtak.

— **Adakozások a keres. akadémia építé-
sére.** A keres. akadémia palotájára megin-
dultak az adakozások, — a mi nagyon örven-
detes — szép eredményvel, a melyet a ma
délután tartandó bizottsági ülésen jelent be
S z a b ó Kálmán, a gyűjtő bizottság elnöke.
Az adakozók között vannak: Csana k József,
Sesztina Lajos, Kardos László 1000—1000,
Steinfeld Antal 400, Vecsey Zoltán 250 frt
adománynyal. Szabó Kálmán azt is jelenen-
fogja, hogy a helybeli ipari- és gyári vállá-
latok, pénzintézetek a legszívesebben fogad-
tatásban részesítették a kérvényező küldöt-
séget s biztosították azt a támogatásról. —
Különösen az „István“ malomtól és a régi
takarékpénztártól várhatók a hangulat után
olyan adomány, a mely méltó lesz e két
intézet magyságához és ösmert áldozatkész-
ségéhez. — A mai ülésen dr. K i r á l y F e-
rencz bizottsági jegyző nem vehet részt, miután
ma Budapesten a gr. Szapáry Gyula
min. elnök estélyére hivatalos, mint orsz.
képviselő.

— **Az adózók érdekében.** A házzal vagy
földdel bíró adózók saját érdekében figyel-
meztetnek, hogy bekebelezett adószagaik kama-
tairól szóló tekervalomságaikat még a f. Ja-
nuár hóban beadják a városházánál Szatmáry
Károly hadm-entességi díj nyilvántartóhoz,
mivel ezen határidő lejártá után jelesül Feb-
ruár 15-éig a késedelem hitel érdemi igazolá-
sá mellett fogadtatnak el felebbezés útján a
vallomások, és csak így vehetik igénybe a
törvény azon kedvezményét, hogy a folyó
évi általános jövedelem pótdadjukból a teher
vallomás szerinti kamat tiz százaléka levo-
násba vessék. A vallomási izek, valamint a
városi tanácsnak 1890 November 28-án kelt
erre vonatkozó hirdetménye házanként már
előre kiosztották.

Biharmegyei hírek. A n a g y v á r a d i
k i r á l y i t a b l á h o z 12 bírót neveztek
ki, közöttük lesz egy tekintélyes nagyvárad
ügyvéd is. — S z a t m á r y K i r á l y
A n d o r t b r. Döry főispán megyei alszám-
vóvóvá nevezték ki. — A v á r a d i s z i n-
k ö r é r t többen pályáznak. Aradi Gerő már
lépéseket is tett a szinkör megnyerésére. —
A b t o r d a i j á r á s népesség 21138 lé-
lek. 1887-bei 19251 vot. — Legnépesebb
Nagy Bajom, mely 10 év alatt 560 lélek sza-
porodott. Igen nagy Udvari és Szerpe népe-
ségének gyarapodása, amazé 371, emezé 325
lélek.

Gyászrovat.

Ybl Miklós az első és legnagyobb magyar
építő művész meghalt Budapesten 77 éves
korában. Ybl Szekefőherárott született, —
miként Simor János is, s tegnap elhunyt her-
cegprimás. — A főváros legelső monument-
ális épülete az ő teremtő lelkének alkotása.
Az ő művei: a budai várkert kioszk, a főthi
templom, a ferenczvárosi templom, az ercsényi
Eötvös szobor, az ideiglenes országház, a lo-
varda, számos palota és bérház, a margitszi-
geti összes épületek, s lipótvárosi bazilika, az
operaház és temérdek vidéki templom és ura-
sági kastély. Legutóbb az új királyi palota
előmunkálatain dolgozott. Ő felsége 1882-ben
a Lipót-rend lovagkeresztjével tüntette ki, és
a főrendiház tagja volt.

Farsang.

Emkebál.

— Az idej debreczeni farsang követ-
kező elite-bálja az Emkebál lesz, melyet az
Emke Debrecczen városi és hajdumegyei vá-
lasztmánya rendez. Azonkívül a farsang e min-
den tekintetben fényes báljának rendezésében
tevékeny részt vesz B e t h l e n M i k l ó s R ó z a
grófnő, ki a legszeleesebb körű agitációt indí-
totta meg a Debrecczen és vidéke intelligens
családai körében, hogy a hazafias és nemes célu
egylet pénztárának anyagi gyarapodása is legyen
eredménye a mulatságnak. Az erkölcsi sikerről
kezeskedik a rendezőség díszes névsora, mely-
ben a hölgyek között ott láthatók a legintelli-
gensebb és legnagyobb tekintélyvel bíró családok
női tagjai, a férfiak között pedig a debreczeni
farsangok kipróbált bálrendezői és vidékről
találhatóak. Mint örömmel halljuk, a vízkérel
igen számosan készülnek berándulni Debrecczenbe
Február 1-re, az Emkebál napjára, azonkívül
az erdélyi részekből az Emke képviselőtében
egyéb díszes, számos tagból álló küldöttség utá-
zik Kolozsvárról Debrecczenbe, városunkban a
hazafias egyesületet fényes mulatságán repre-
zentálni. E küldöttség vezetője gróf B e t h l e n
Gábor az Emke működő elnöke, Nagy- és Kis-
Küküllővármegyei főispánja leendő vele együtt
több notabilitás jön Kolozsvárról. Egy szóval
minden jel arra mutat, hogy Február 1-én az
Emkebál egyike lesz az idej farsang legfényese-
bb és legsikerültebb mulatságainak. A báira
belépti jegyek előre is válthatók a Tóth Béla
gyógyszertárában, a főtéren.

Ä n ö t l e n u r a k b á l j a .

— Jan. 22-én a „Bika“-ban. —

A debreczeni nőtlen uraknak igen jó hir-
nevik van. Hívásukra egész sereg szép leány és
kedves menyecske gyűlt egybe a „Bika“ disz-
termében és alkották a „feleségtelen“ urakkal
együtt a „nőtlen urak bálját“-t.
Hanem annyi szép nő nem mindig gyűl
egy koszoruba össze. El lehet mondani, hogy a
debreczeni farsang az idén az országban talán
a legsikeresebb. Még ez ideig minden mulatsága
kitünően sikerült.

A n ö t l e n u r a k o l y e l e v e n s e g g e l , t ű z e l
tánczoltak, mint fiatalabb bálrendező éveikben
és a leányok közül alig lehet hinni, hogy talán
egynek is eszébe jutott volna haragudni azokra
az urakra, a kik — idején sem házasodnak.
A mamák, kik leányaikat elvitték a nőt-
lenek báljára, bizonynyal figyelemmel fogják
kísérni a „Hymen-hirek“ rovatát ezentul, hogy
mennyiben lesz eredménye a nagyon szépen
sikerült bálnak? Ha soknak a neve kijön abban
a lutriban, melyet házasságnak neveznek az
agglégények malicziából, akkor lesz csak igazán
az erkölcsi siker.
De valószínű, hogy a nőtlenek nem így
gondolkoznak. Hiszen ugyis az egész a feltölgés
dolga!

A M a g y a r y f i u k é s a R á c z K á r o l y
bandája mindenesetre egy fogtak fel a nőtlen
bált, hogy a közönséges muzsikálás mégis csak
jobb, mint a semmilyen.
Az egyesített két banda nyitotta meg a
fényes bált a pezsdító Rákóczy indulóval, s de-
rekesen húztak felváltva a talpalávalót egészen
teljes világos reggelig.

A nagyszámu hölgy közönség nem unat-
kozott, mert tánczosokban egyáltalán nem volt
hiány. Azonkívül minden hölgy kellemes megle-
petésben részesült már belépéskor: a rendező-
ség csinos kis csoporttal kedveskedett a hölgy-
koszorn minden tagjának.

A táncban a következő leányok vettek
részt: Bay Szeréna, Balog Ida, Béer Margit,
Bekény Anna, Bernáth Flóra, Bernáth Szeréna,
Bernáth Vilma, Bosznay Etelka, Bruckner Lina,
Bulster Stefike, Buzás Boske, Csáky Mariska,
Czegeli Ilona, Emmerth Tónika, Fényes Szeréna,
Ferenczy Margit, Fráter Erzsike, Fráter Kata,
Hoffmann Margit, Jablonczay Gizella, Jablon-
czay Ilona, Kállay Olga, Katz Irén, Kégly Szeré-
na, Király Juliska, Lázár Jolán, Matkovich
Anna, Medgyessy piroka, Nagy Mariska, Ne-
mes Tónika, Olchváry Margit, Olchváry Ilona,
Poticza Rózsa, Rásó Mariska, Rott Irma, Si-
monffy Vilma, Steinacker Viola, Szabó Anna,
Tóth Irén, Tüdös Erzsike, Varga Irén, Otró-
kocsi Végh Emma és Vilma, Weinberger Vilma,
Zákó Jolán.

Ott voltak asszonyok: Gróf Bethlen Mikó
Róza, Bekény Péterné, Béer Kálmáné, Bay
Istvánné, Bernáth Istvánné, Biró Józsefné, Bosz-
nay Istvánné, Dr. Bruckner Ernőné, Bulster
Agostonné, Battykay Menyértné, Buzás Elekné,
Balás Ödöné, Csifly Kata, Csáky Gergelyné,
Czegely Ferenczné, Desse Ferenczné, Emmerth
Antalné, Feischl Károlyné, Holländer Gyuláné,
Fráter Béláné gróf Khédy Julie, Ferenczné
Szepessy Gizella, Ferenczné Ujházy Mary,
Györfly Aladárné, Györy Elekné, Hutiray Be-
láné, Hoffmann Józsefné, Jablonczay Kálmáné,
Kállay Ottóné, Katz Mihályné, Klein Aladárné,
Kovács Józsefné, László Albertné, Lichtenstein
Józsefné, Mayer Károlyné, özv. Medgyessy Jó-
zsefné, Nagy Károlyné, Olchváry Pálné, Dr.
Oláh Miklósné, Poticza Lajosné, Paksy Imréné,
Pellet Sándorné, Rásó Gyuláné, Rickl Antalné,
Rott Lipótné, Steinacker Sándorné, Simonffy
Gyuláné, Sági Gyuláné, Dr. Sárváry Gyuláné,
Sesztina Lajosné, Szabó Gáborné, Szabó Kál-
máné, Szögyény Jánosné, Szunyogh Sándorné,
Szepessy Antalné, Tóth Gyuláné, özv. Tóth Fe-
renczné, Dr. Tüdös Kálmáné, Tüdös Jánosné,
özv. Udvarhelyi Károlyné, Vajna Blássa Bor-
iska, Varga Ferenczné, Vecsey Imréné, Otró-
kocsi Végh Jánosné, Vesztér Istvánné, Weiber-
ger Lajosné.

**Az idej rövig farsang február 10-én véget
ér** miert is figyelemzetjük a mulatni vágyó
közönséget az „p a r o s k ö r“ t á n c z v i g-
a l m á r a m e l y h o l n a p 25-én a „Bika“-szál-
l o d a d i s z t e r m e b e n t a r t a t i k , s m i n d e n é v b e n
j ó l s z o k o t t s i k e r ű l n i . A z é t k e z é s a t á n c z t e r m
m e l l e t t i h e l y e s i g b e n f o g t ű r e n n i .
Az asztalos ifjuság ma este tartja tánc-
mulatságát a „Bika“ szálló termében.

Sport.

A debreczeni vadásztársulat 10 tagja az
Ohaton hajtó vadászatot tart. Összejevetel a
Nagy majorban, vadászat kezdete 9 óra. Deb-
rece 1891. 22-én az elsőkösgé.

Színház.

— **Üres házak előtt játszának színészeink**
nap-nap után, úgy hogy az egész hét folya-
mán minden este 10—20—30 frt. deficizt volt.
— 16-ától kezdve mai napig még alig 200-300
forintja van a társulatnak az eisején esedékes
gagera. Ily körülmények között újból felhív-
juk a közönséget a színház szorgalmasabb
látogatására. A jövő heti műsor érdekesen
van összeállítva, s különösen két jutalomjáték
kell hogy nagy érdeklődést éhresszen. Az
egyik kedden lesz, a H a t v a n i é e j e s
alakító fiatal színészé, kinek a javára a
„V ö r ö s s a p k a“ népszimnű kerül színre,
a másik csütörtökön a G y ö n g y i é , ki az

idén még nem adott „Kornevillei ha-
r a n g o k“-at választotta jutalomjátékául.
Hétfő jan. 26. Dózsa György tragédia
páratlan béri.

T a n u g y .

Hajdumegye népoktatási állapota.

Hajdumegye népoktatási állapotát il-
letőleg az 1890-ik év második feléről kaptuk
a következő kimutatást:

Tankötelesek száma 21952. Ezek közül
mindennapi 16673, ismétlő 5279, továbbá van
fiu tanköteles mindennapi 8401, ismétlő 2528,
leány tanköteles mindennapi 8272, ismétlő
2751. Iskolába járó mindennapi 14750, isko-
lába nem járó mindennapi 1923. Iskolába járó
13—15 éves 4308, iskolába nem járó 13—15
évesek száma — 971.

Megjegyeztetik, miszerint az iskolába
nem járt 1923 6—12 éves és 971 13—15 éves
tanköteles az egyes nagyobb községeknek és
rendezett tanácsu városoknak több □ mért-
földre terjedő határában szétszórva és egy-
mástól legtöbbször nagy távolságra lévő
tanyákon lakik, kiknek iskolába való feljára-
tása a legbuzgóbb igyekezet mellett is, csak-
nem a lehetetlenséggel határos.

Iskolák, ovodák száma volt 88. Ezek
közül községi jellegű elemi iskola 2, polgári
1, iparos iskola 3, ovoda 2. Felekezeti jellegű
elemi iskola 79, ovoda 1. Ezen tanintézetek-
ben működő tanítók, tanítóknő és óvónők
száma 162, kik közül rendes 158, segéd 4,
képesített 155, nem képesített 7.

A törvénynek megfelelőleg felszerelve
van 78 iskola, hiányos a felszerelés 7-ben,
névszerint a bősörményi, nánási, hadházi,
földesi és sámsóni izr. igen szegény elemi
iskolákban, továbbá a martinkai szőlőtelepi-
vényen lévő ev. ref. felekezeti, felső és alsó-
jőzsai és csegei ev. ref. szegény iskolákban.

Faiskola van 55 iskolánál, iskolakert 67
iskolánál, tornater 77-nél, könyvtár 84 isko-
lánál. Házipár volt 19 iskolánál, hat elemi
tanfolyammal 73, három ismétlő tanfolyammal
68 iskola bír. A törvényben megszabott tan-
tárgyak mind a 85 iskolában tanítottak.

Felemlítettük, miszerint Ledig Sámuelné
és gyermekei H.-Bősörményben egy unjonan
építendő izr. iskola javára 2300 forint alapít-
ványt tettek.

Balmaz-Ujvárosban az ev. ref. elemi isko-
láknál 2 új tanterem állítottott elő, s azokban
2 új tanítói állomás szerveztetett.

Bősörményben pedig az ev. ref. egyház
egy elemi fiúiskolai tanító lakással, 2 tane-
remmel ellátott szép új iskolai épületet épít-
tetett, mely 9271 frt 71 krba került.

Kir. tanfelügyelő 1890. év II-ik felében
a vármegyében (Debrecczen városát is ide véve)
223 iskolalátogatást teljesített, melyből Deb-
reczenre 101 látogatás esik.

Debrecczen, 1890. január 6.

Kiss József,
kir. tanfelügyelő.

Törvénytörési esernok.

Fölmentett gyujtogató. H.-Szoboszlón és
határában 1888-ik évben igen gyorriak voltak a
tüzesetek, úgy hogy a gyann arra irányult, hogy
a gyakori tüzek gyujtogatásból erednek. És
csakugyan sikerült egyizben a tettest, midőn
egy pájtát felgyujtani akart Sz. Kovács János
személyében eltozni. Vádolt elfogatása után
kihalgattatván, a legnagyobb indolentiával adta
elő, hogy 12 rendbeli gyujtogatást követett el
a nélkül, hogy erre akár bosszu, akár haszon-
vágy vezérelte volna. A vizsgálat befejezet-
tén, a helybeli törvénytörés a mult év nyarán
megtartotta a végtárgyalást és vádlottat büntö-
nek talárlán 12 évi fegyházra ítélte el. Sz.
Kovács János vádlott ezen ítéletben megnyugo-
dott, azonban mint főbőnjáró úgy az iratok
hivatalból felteszestettek a kir. táblához. A kir.
tábla ezen ítéletet feloldotta s utasította a tör-
vénytöréseket, hogy vádlott elmeállapotát szabály-
szerűen vizsgáltsa meg. Ennek folytán Sz.
Kovács János a lipótmérei tébolydésba szállítat-
tott, a hol fél évig alott megfigyelés alatt s az
orvosi vélemények kimondták rá, hogy agylágyu-
lásban szenved s akaratanak szabad elhatáro-
zási képességgel nem bír. — Vádoltat annak
folytán hazaszállították s a helybeli törvénytörés
tegnap tartotta meg ez ügyben a végtárgyalást,
másodizben, mely alkalommal a törvénytörés az
orvosi vélemények állapontjára helyezkedett —
vádlottat fölmentette s azonnal szabadlábra he-
lyezni rendelte. A jövő hétre a következő végt-
tárgyalások és ítélet hirdetések tüzetek ki a
debreczeni kir. törvénytörésnékél.

Január 28-án: Lovas Mihály és társai
sulyos testi sértés, végtárgyalás. Boros György
sulyos testi sértés, végtárgyalás.

Január 29-én: Wappler János volt p.
ladányi járásbírósi végrehajtó sikkasztási ügy-
ben végtárgyalás Papp Mihály hatóságelleni
erőszak ügyében a curiai, Fekete Imre ügy-
ében a curiai, Uzonyi Péter ügyében a kir. táblai,
Brágye György és társai ügyében a kir.
táblai, Varga Márton ügyében a curiai. R. Tóth
Ferencz és társai ügyében a curiai, Rosenfeld
Henrik és neje ügyében a curiai, Gyarmati
István ügyében a kir. táblai, Antal József és
társa ügyében kir. táblai, Vida Ferencz és tár-
sai ügyében a curiai, Mandel József, és társai
ügyében a kir. táblai ítéletek.

Január 30-án: Lukács László lopási
ügyében végtárgyalás. Ráczy János és társa
sulyos testi ügyében végtárgyalás. Fogel Dávid-
né magánokirat hamisítási ügyében végtárgyalás.

Regény-csarnok.

Szent Cecilia.

(Olasz regény.)

Írta: Antonio Barrili.

(Folytatás.)

(18)

Még úgy emlékezem arra az időre, mintha a múlt hónapban lett volna. 1831-ik év júniusában történt, hogy Di Villa Cervia gróf viszatért ősi lakába s a környék családjainak látogatását fogadta, kik között a miénk nem volt utolsó.

Di Villa Cervia Emánuel gróf mintegy ötvenöt éves, magas, hófehér bajszu s hajú férfi volt. Első tekintetre zsémbes embernek látszott, pedig olyan jó volt, mint a falat kenyér. Felvilágosodott eszmékkel díszkedett, s gyakran hozta szerepét, a melyet Santa Rosával játszott az 1821-ik év izgalmaiban; de alapjában véve olyan volt, mint a többi nagyúr, nem ádozta volna fel czimeinek vagy előjogainak egyikét sem azokért a hirhedett eszmékért, melyeket minden perczben nyelvéen hordott. Nemis szívolom én meg őt e miatt; csak azt akarom mondani, hogy szabadelvű

nyilatkozatai nem voltak mások, mint Franciaország féltelen szellemi nyilvántartásainak előfutárjai, melyeknek ő hódolni látszott; de ezek nem gyakoroltak rá maradandó hatást, s mint muló hibát megbocsáthatjuk.

Mondjanak és gondoljanak önök, 1860-iki forradalmárok, a mit tetszik, én rendületlen híve maradok a régi elveknek, s küll nősen ne nevensenek szemembe, hogy így kitérészt csináltam az elbeszélés rovására. A ki az edeset szereti, az vegye be a keserűt is.

Még két évig sem lakott Di Villa Cervia gróf a kastélyban, mikor egy ifju érkezett D...-be egy máhával a könyvszekrényével. A környék egyedüli vendégtudódjába szállt, az „Arany Sas“ ba. Nehány napig volt itt; reggel kiment, délbén visszajött ebédre, délután kiment s csak késő éjjel jött ismét meg. Ritkán járt s rendes utakon, hanem kiment a vidékre s majd itt, majd ott látták magába merülve elgondolkozni.

A környéken nagyon szerették volna megtudni, hogy ki az az idegen ifju, ki oly gyöngéd szeretettel viseltetik a környék halmai, és ligetei iránt. Először festőnek gondolták, de sem vázlatkönyvet, sem támasztó székét nem hordott magával, s mikor egész órákat

töltött a táj valamely pontján merengésben, bizonyára nem levákolni akarta.

A fogadás, kinél utána tudakozódtak, azt felelte, hogy semmit közelebből nem tud felőle. A csendőr parancsnok sem volt közlékenyebb a fogadásnál; hát nem igen akart bajlódni vele többé. Ki lehetett? A d... i hölgyek, kiknél soha életemben kíváncsiabbnak nem ismertem, egész a kisujjokig mindent megmozdítottak, hogy a titkot felfedjék.

Végre az ifju eltávozott az „Arany Sas“ból, a környékből azonban nem. A Villa Cervia kastélytól félórányira egy falusi birtokos házában vett lakást, melyet lakói Castagneton-nak nevezte az ott előforduló sok gesztenyefáról.

Ugyanazt az életmódot követte, mint előbb; a népek kíváncsisága azonban ki volt elégítve, mert az új lakás elárulta az ifju kiletét, Castagneto volt az egyedüli birtok, mely a Cassellinek, vagy jobban mondva utolsó sarjadékuknak megmaradt. Egy öreg nagynénje hagyományozta Calistónak.

Az ifju tehát Caselli Calistó volt. Ekkor már sem a fogadás, sem a parancsnok nem tagadta; azzal mentegették magokat a kíváncsi kérdezősködők előtt, hogy a fiatal Caselli kérte meg őket, ne árulják el addig nevét,

mig új lakásába nem költözik, hol két szobát szándékozott magának berendezni. Többet azonban nem tudtak meg ennél; nem tudták, hogy miért nem teszi be lábát D... közelébe. Szomorú, sötét komor ifju volt. Válogatott egyszerűséggel öltözött, senkivel szót nem váltott, kivéve birtokának 6-7 bérlőit, mely birtok (nem tudom, említettem-e már önnök) vagy kétezer lirát jövedelmezett.

(Folyt. köv.)

DEBRECENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Holnap, Vasárnap 1891. Január 25.

páros bérletben

Uff király.

Operette.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos:

Vértesi Arnold.

Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Fáradtság nélkül

es különös idősvesztés nélkül igen szép keresetet szerezhetők oly egyének, kik törvényesen kiállított réz-érmék és sorj-gyár-ai könyvesek eladásával foglalozni ohajtának. Ajánlatok intézendők: Betéti társaság

Dirnfeld testvérek
bank- és váltóüzletéhez
Budapest V. Fűrdő u. 1. sz.

ELADÓ

cséplő gép.

Egy igen jó karban levő

CSEPLŐ GÉP

szabad kézből eladó.

Értekezhetni H. H A D H Á Z ;
Molnár Antal urnál.

8612.
1890. tk.

Arverési hirdetm. kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Balassa Károly végrehajtónak Rosen-czveig Lipót végrehajtást szenvedő elleni 60 frt tökéketelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék területén lévő, s a debreczeni 1528. sz. tjkvben + 1585. hrsza. s Rosen-czveig Lipót nevére jegyzett ingatlanra az árverést 2025 frtban ezennel megálapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan, az 1891 évi február hó 17-ik napján d. u. 3 órakor a debreczeni kir. törvényszék mint tkvhatóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megálapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsáranak 10%-át, vagyis 202 frt 50 krt. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminis/teri rendelet 8. §-ában kijelölt óvad-ekképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átzoigáltatni.

Kelt Debreczen 1890. évi November hó 5. napján

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Nagy Károly
kir. tszki bír.

Rémi Zsigmond

nemzeti szállodája

BUDAPEST, váci-utca 22. sz.

Auittott báorkodom I rangú szállodámot legközelebbi Pestre jövetéle a kímával b-cses figyelmébe ajánlani. Sálótám a város legsz-bb pontján fks-ik, a szobák legegáusabban vannak berendezve.

Szobaarak
80 krajczártól felfelé.

Hosszabb ideitartózkodásnál jelentékeny árengedmény

kiváló tisztelettel:
Rémi Zsigmond.

A legjobb arcz-por

(poudre).

A société de médecine de Francz Párisban megvizsgálta és elismerésében részesítette a világhírű

Poudre Popp

nevi különleges szert, mely minden körülmény között idősnek tekinthető a bőr-ápolásra nézve. A bőrnek friss üdeséget és élénk színt kölcsönöz.

Kaphatók: Bécsben I. Bogaergasse 2. valamint D-breczenben: Tó h Beia, (főraktár) Dr. Rothschn-k V. E., Balázs A. M. kálovits, Istvan. Muraközy L. örökös-ai, Örvényi O tó Szilágyi P. M., Tamásy Béla, Fűcky P. urak gyógyszerárában, ugyszinte S-ent-Királyi Tivadár, Csanak J. és Schwarz B. urak üzletiben és Magyaror-zag minden gyógyszerárában, gyógyszerüzleteben és illatszerek-szedésében.

Alkalmi menyasszonyi ajándék tárgyak

legnagyobb választékban

Porcellán. Üveg Chinaezüst, Bronze és Majolika ujdonságok, Ét. Kávó, Tea- és Mosdókészletek, Majolica és Teracotta virágtartók, különféle czélszerű és hasznos

disztárgyak

és Müipar cikkek.

Ditmar- és Brünnner-féle

Salon függő és asztali lámpák.

a legújabb

Villám és Meteor égőkkel

ugyszinte valódi

erfurti Makart csokrokat

ajánl szabott gyári árak mellett

KASZANYITZKY ENDRE

előbb

KUHINKA ISTVÁN K. Debreczen.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítik.

STANLEY

bohóc estély!

A „BIKA“ SZÁLLODA

disztermében,

1891. Február hó 8 és 10-én

Egy frt belépti-díj.

Minden jegy után egy bohóc jely nyíngyen osztatik.

Lásd a falragaszokat.

ELADÓ

Hatvan-utca 1098. számú ház

öndódi földjével,

VARGA és TEGLÁS kerti szántóföld,

9 boglyás

cserei kaszálló.

Értekezhetni:

Szép Sándor

örökösökkel.

ELADÓ

akácztüzifa és galy.

Értekezhetni

Engeszer Józseffel

S t-Anna-utca 2266. sz. alatt (Márton László ur házában.)

Isten legnagyobb ajándéka az egészség!

A köhögés rekedtség és elnyálkásodás szomorú következményeitől csak egy szer óv meg bennünket teljes biztonsággal:

EGGER DIJUTA, mazott

Mell-Pasztillái!

Számtalan hálaírat tanuskodik erről és senki el ne mulassza id-jakorán ezek használatát. Kaphatók 25, 50 kros és 1 frtos edeti dobozokban a monarchia valamennyi gyógyszerárában, valamint az

EGGER A. FIA

gyógyszerkikötőlegességi gvarában

Bécs-Nussdorff.

Mindenféle

vizi betegség ellen

ugymint az ezekből eredő betegségek: sárgaság, lép és májdaganatok, legrészi nehézségék stb. legjobb szer, a hirneves

Hydropsin

(orvosoktól ajánlva)

Grobstein See-gyógyszertára

Gmunden gyógyhely, felső Ausztria.

Egy üveg ára gyógyhasználati utastitással 1 frt. Csomagolással 1 frt 20 kr.

Arverési hirdetmény.

Valamennyi az „Első debreczeni magán kézilalog kölcsön üzletben“ (főpiaz Teleki utca saro) lejárt tárgyak Jolyó év Február 4-ikén d. u. 2 órakor egy ipaható-ári kiküldött jelenlétben a legtöbbet ígérőknek nyilvánosan fognak elarvereztetni.

Debreczen 1891. Január 15.

KATZ JAKAB.

ELADÓ

emeletes ház.

Kápolnási-féle n-esapó utca 335. számú. — Értekezhetni helyben:

Tőkés Gyulával,

NYIREGYHÁZÁN:

Kubassy Gusztávval.

Arany érem Pécs 1888.

Kárpáti mellszörp

köhögés ellen

mell- és tüdőbetegségek részére.

Ezen szörp mell- és torokbajoknál, elnyálkásodás, rekedtség, idült hurut, inger és szimarköhögés, nehéz lélegzés, tüdővész, továbbá általános és gyomorgyengeségnek legjobb sikerrel használtatik.

A mellszörp gyermekeknek is adható. Egy nagy üveg ára 80 kr, egy kis üveg 50 kr.

Kárpáti mellpasztillák

Ezen pasztillák a Magas Tátrán található gyógyfűvek és gyökerekből készülnék, szintén legjobb sikerrel használtatnak a fentebb felsorolt betegségeknek. Egy doboz ára 26 kr.

Kárpáti melltea

Egy nagy csomag 40 kr, egy kis csomag 20 kr. Szintén kitünő sikerrel használtatik a fentebb felsorolt betegségeknek.

Valódi minőségben kapható a készítő Molnár Lipót gyógyszer-és Készítő Molnár Lipót Debreczenben Dr. Rothschnek V. Emil gyógyszerárában.

(Telefon hálózat 5-ik szám.)